

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом від 06.05.2021р.
№ 0202-1/204

Освітньо-професійна програма

ПСИХОЛОГІЯ

Спеціальність 053 – психологія

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Затверджено Вченою радою університету 26.04.2021 року, протокол № 5.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

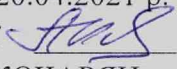
1.1. Вчена рада факультету психології: протокол № 4 від 21.04.2021 р.

Голова Вченої ради факультету Надія КРЕЙДУН

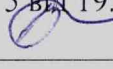
1.2. Методична комісія факультету: протокол № 4 від 21.04.2021 р.

Голова методичної комісії факультету - Юлія ГІМАЄВА

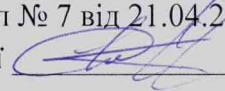
1.3.1. Кафедра психологічного консультування і психотерапії: протокол № 8 від 20.04.2021 р.

Завідувач кафедри психологічного консультування і психотерапії
Олександр КОЧАРЯН

1.3.2. Кафедра прикладної психології: протокол № 5 від 19.04.2021 р.

Завідувач кафедри прикладної психології Олена ЛУЦЕНКО

1.3.3. Кафедра загальної психології: протокол № 7 від 21.04.2021 р.

Завідувач кафедри загальної психології Валерій ОЛЕФІР

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Гарант		
ОЛЕФІР Валерій Олександрович	завідувач кафедри загальної психології	д. психол. н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Проектна група		
НЕВОЄННА Олена Анатоліївна	доцент кафедри загальної психології	к. психол. н., доцент кафедри психології
ГІМАЄВА Юлія Азгатівна	доцент кафедри загальної психології	к. психол. н., доцент загальної психології
ІВАНОВА Олена Феліксівна	професор кафедри загальної психології	д. психол. н., професор кафедри психології
КОЧАРЯН Олександр Суренович	завідувач кафедри психологічного консультування і психотерапії	д. психол. н., професор кафедри прикладної психології
КРЕЙДУН Надія Петрівна	декан	к. психол. н., доцент кафедри психології
МАЄВСЬКА Наталія Анатоліївна	доцент кафедри загальної психології	к. психол. н., доцент кафедри психології
МИЛОСЛАВСЬКА Олена Володимирівна	доцент кафедри прикладної психології	к. психол. н., доцент загальної та прикладної психології
ФРОЛОВА Євгенія Валеріївна	доцент кафедри психологічного консультування і психотерапії	к. психол. н., доцент кафедри психологічного консультування і психотерапії
ЯРОШ Ніна Сергіївна	доцент кафедри прикладної психології	к. психол. н.

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

- 1) Стандарту вищої освіти України із галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 – психологія за рівнем вищої освіти – перший (бакалаврський) (затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 року № 565)
- 2) Рекомендації професійної асоціації :

- Завідувач кафедри психології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка доктор психологічних наук, професор Седих К.В.
- Декан факультету психології та соціології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки доктор психологічних наук, професор Вірна Ж.П.

3) Рекомендації провідного працедавця в галузі

- Президент ГО «ДІТИ ІНСПОРТ» Яценко Ю.Б.
- Директор ТОВ Школа «Гравітація», к. біол. н. Стрельченко К.В.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

- Завідувач кафедри педагогіки і психології ІПКСФ НФАУ, к. пед. н. Лутаєва Т.

1. Профіль освітньої програми
зі спеціальності 053 – психологія

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти – бакалавр, освітня кваліфікація – бакалавр з психології
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Офіційна назва програми	Психологія
Наявність акредитації	Ліцензія Міністерства освіти і науки України 2013 р., серія АЕ № 270778
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти, ступінь молодшого спеціаліста (за будь-якою спеціальністю) у відповідності до умов та правил прийому
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	2023 рік
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	psychology@karazin.ua
2 - Мета освітньої програми	
Мета програми	Програма передбачає засвоєння фундаментальних, професійних та практичних компонентів підготовки (у вигляді навчальних дисциплін, курсових робіт та практик) в області психології відповідно першому (бакалаврському) рівню вищої освіти
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 05 – соціальні і поведінкові науки, спеціальність – 053 – психологія
Орієнтація освітньої програми	Орієнтація програми – освітньо-професійна Навчання за програмою спрямоване на підготовку психологів-фахівців, які реалізують настанови толерантності та гуманності в контексті мультикультурності та здатні на професійному рівні застосовувати на практиці здобуті загальнонаукові, загально професійні знання, вільно орієнтуватися в сучасних теоретичних підходах, застосовувати методи психодіагностики, консультування в різних установах
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма передбачає формування компетентностей, які надають можливості

	працевлаштування у різних сферах суспільства. Ключові слова: психічні явища, виникнення функціонування та розвиток, поведінка, діяльність, вчинки, психофізіологічні процеси та механізми, методи теоретичного та емпіричного дослідження, психодіагностичні методики, методи аналізу даних, психологічна допомога
Особливості програми	Програма передбачає значну кількість практичної підготовки за фахом у вигляді лабораторних, практичних і семінарських занять, вивчення іноземної мови, поглиблене вивчення іноземної мови за фахом, проведення емпіричних досліджень в межах курсових робіт
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сферою діяльності бакалаврів психології є науково-дослідні лабораторії, психологічні центри, зокрема з діагностики та консультування, психологічні служби середніх навчальних закладів, установ. Можуть обіймати посади фахівця з найму робочої сили, організатора з персоналу, помічника керівника виробничого підрозділу, лаборант (освіта) 3340 Інші фахівці в галузі освіти 34 Інші фахівці
Подальше навчання	Після завершення програми бакалавр психології може продовжити навчання на наступному рівні вищої освіти НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	В ході освітнього процесу реалізується орієнтація на студент центроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через практику (лабораторну, навчально-ознайомчу).
Оцінювання	Оцінювання роботи студентів проходить у вигляді письмових заліків та екзаменів, курсових робіт, індивідуальних завдань у вигляді есе, презентацій, проектних робіт по 100-бальній системі за дворівневою або чотирирівневою шкалою оцінювання. Атестація студентів здійснюється на підставі оцінки рівня знань, умінь та навичок у формі атестаційного екзамену «Загальна психологія» та захисту кваліфікаційної роботи. По завершенню програми випускнику присвоюється освітня кваліфікація «бакалавр з психології».
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології,

	що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту

	СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПР2. Розуміти закономірності, особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців. ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути

	зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості. ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися діяльності психолога ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності. ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Освітній процес забезпечується науково-педагогічними працівниками відповідно до кадрових вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова Кабінету міністрів «Про затвердження ліцензійних умов впровадження ліцензійної діяльності закладів освіти» від 30.12.2015р. № 1187, додаток 12)
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Студенти факультету повною мірою забезпечені приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів, мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях, розвиненою соціально-побутовою інфраструктурою (бібліотекою, пунктами харчування, актову залом, спортивними залами та стадіоном, медичним пунктом, гуртожитками). Освітній процес забезпечено роботою двох лабораторій факультету (лабораторія психодіагностики, лабораторія психології розвитку), сучасним обладнанням (мультимедійна аудиторія, комп'ютерний клас), сучасним устаткуванням. Матеріально-технічне забезпечення відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету міністрів «Про затвердження ліцензійних умов впровадження ліцензійної діяльності закладів освіти» від 30.12.2015р. № 1187, додаток 13)
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Освітній процес повною мірою забезпечений підручниками, навчальними посібниками, комплексами навчально-методичного забезпечення, в т.ч. в електронному вигляді, у відповідності до переліку навчальних дисциплін,

	що передбачені навчальним планом спеціальності. Освітній процес забезпечується вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями як відповідного, так і спорідненого профілю; студенти мають доступ до бази даних періодичних наукових видань англійською мовою. Факультет має офіційний веб-сайт, де розміщено основна інформація про його діяльність (структура, підрозділи та їх склад, описи освітніх програм, навчальні плани та пояснювальні записки до них, робочі плани, правила прийому, загальна інформація для абітурієнтів, поточна інформація для студентів, контактна інформація) Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає технологічним вимогам щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету міністрів «Про затвердження ліцензійних умов впровадження ліцензійної діяльності закладів освіти» від 30.12.2015р. № 1187, додаток 14-15)
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	Студенти в ході навчання можуть проходити стажування та брати участь у міжнародних проєктах за програмами академічного обміну (Erasmus +, DAAD, Fulbright Graduate Student Program, Mitacs)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Студенти-іноземці можуть навчатися в групах зі студентами-громадянами України на загальних підставах після закінчення вивчення курсу з української мови

2. Перелік компонент освітньо-професійної /наукової програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю (шкала оцінювання)
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Історія України	3	чотирирівнева
ОК 2.	Філософія	3	чотирирівнева
ОК 3.	Іноземна мова	6	чотирирівнева / дворівнева
ОК 4.	Іноземна мова за фахом. Початковий рівень	3	дворівнева
ОК 5.	Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи. Фізіологія поведінки	8	чотирирівнева
ОК 6.	Теорія ймовірності та математична статистика. Вища математика	6	чотирирівнева
ОК 7.	Порівняльна психологія. Зоопсихологія	3	дворівнева
ОК 8.	Загальна психологія. Вступ до психології	6	чотирирівнева
ОК 9.	Загальна психологія. Пізнавальні процеси	6	чотирирівнева
ОК 10.	Загальна психологія. Психологія особистості	6	чотирирівнева
ОК 11.	Загальна психологія. Емоційно-вольові процеси	4	чотирирівнева
ОК 12.	Експериментальна психологія та практикум з психології	20	чотирирівнева / дворівнева
ОК 13.	Вікова психологія	5	чотирирівнева
ОК 14.	Психофізіологія	4	дворівнева
ОК 15.	Диференційна психологія	3	дворівнева
ОК 16.	Безпека існування у сучасному суспільстві	3	дворівнева
ОК 17.	Нейропсихологія та патопсихологія	6	чотирирівнева
ОК 18.	Історія психології	6	чотирирівнева
ОК 19.	Математичні методи в психології	5	чотирирівнева
ОК 20.	Соціальна психологія	5	чотирирівнева
ОК 21.	Психодіагностика	4	чотирирівнева
ОК 22.	Основи психологічного консультування	3	чотирирівнева
ОК 23.	Сімейне консультування	3	дворівнева
ОК 24.	Юридична психологія	3	дворівнева
ОК 25.	Психологія праці та організаційна	4	чотирирівнева

	психологія		
ОК 26.	Педагогічна психологія	4	чотирирівнева
ОК 27.	Клінічна психодіагностика	3	чотирирівнева
ОК 28.	Педагогіка	4	дворівнева
ОК 29.	Політична психологія	3	дворівнева
ОК 30.	Вступ до фаху	3	дворівнева
ОК 31.	Візуальна психодіагностика	3	дворівнева
ОК 32.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	дворівнева
ОК 33.	Навчально-ознайомча практика	5	дворівнева
ОК 34.	Виробнича практика	5	дворівнева
ОК 35.	Курсова робота (згідно з обов'язковими навчальними дисциплінами циклу загальної підготовки)	0	дворівнева
ОК 36.	Курсова робота (згідно з обов'язковими навчальними дисциплінами циклу загальної і практичної підготовки)	0	дворівнева
ОК 37.	Атестаційний екзамен «Загальна психологія»	3	чотирирівнева
ОК 38.	Підготовка кваліфікаційної роботи	3	чотирирівнева
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін		167	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВБ 1.1.	Елітарна і масова культура : український вимір / Культура українського наукового мовлення	3	дворівнева
ВБ 1.2.	Освітній менеджмент та лідерство/ Економічна теорія	3	дворівнева
ВБ 1.3.	1 міжфакультетська дисципліна	3	дворівнева
ВБ 1.4.	2 міжфакультетська дисципліна	3	дворівнева
ВБ 1.5.	3 міжфакультетська дисципліна	3	дворівнева
ВБ 1.6.	4 міжфакультетська дисципліна	3	дворівнева
ВБ 1.7.	Основи психотерапії / Теорія і практика психотерапії	7	чотирирівнева
ВБ 1.8.	Історія Харківської психологічної школи/ Діяльнісний підхід у психології	3	чотирирівнева
ВБ 1.9.	Психологія здоров'я / Психологія благополуччя	4	дворівнева
ВБ 1.10.	Техніки соціально-психологічного тренінгу / Психологія проведення соціально-психологічного тренінгу	5	чотирирівнева
ВБ 1.11.	Основи сексології / Психологія сексуальності: норма і патологія.	3	дворівнева
ВБ 1.12.	Етнопсихологія / Кроскультурна психологія	3	чотирирівнева
ВБ 1.13.	Основи неврозології та психіатрії / Психологія психічних хворих	5	чотирирівнева

ВБ 1.14.	Проективні методи дослідження особистості / Малюнкові методи в психології	6	чотирирівнева
ВБ 1.15.	Психологія конфліктів / Теорія та практика ефективного вирішення конфліктів	5	чотирирівнева
ВБ 1.16.	Психологія соматичних хворих / Медична психологія	3	дворівнева
ВБ 1.17.	Психологія дорослішання та зрілості / Розвиток особистості в умовах сучасності	4	чотирирівнева
ВБ 1.18.	Практична психологія в маркетингу та рекламі / Психологія реклами	4	чотирирівнева
ВБ 1.19.	Психологія підприємництва / Психологічні аспекти успішного підприємництва	3	дворівнева
Загальний обсяг вибірових дисциплін		73	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Зміст навчальної діяльності
1	ОК1, ОК3, ОК5, ОК6, ОК8, ОК12, ОК30
2	ОК5, ОК7, ОК9, ОК11, ОК12, ОК16, ОК33
3	ОК3, ОК12, ОК13, ОК14, ОК31, ОК32, ОК35, ВБ1.3
4	ОК2, ОК10, ОК12, ОК15, ОК19, ОК20, ОК26, ВБ1.4
5	ОК21, ОК22, ОК28, ВБ1.1, ВБ1.5, ВБ1.10, ВБ1.11, ВБ1.14
6	ОК4, ОК17, ОК18, ОК36, ВБ1.2, ВБ1.6, ВБ1.12, ВБ1.13
7	ОК24, ОК25, ОК27, ОК29, ВБ1.7, ВБ1.15, ВБ1.16
8	ОК23, ОК34, ВБ1.8, ВБ1.9, ВБ1.17, ВБ1.18, ВБ1.19, ОК37, ОК38.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 053 – психологія проводиться у формі складання атестаційного екзамену «Загальна психологія» та публічного захисту кваліфікаційної роботи і завершується видачею документа встановленого зразку про присудження ступеня бакалавра з психології.

Атестаційний екзамен «Загальна психологія» проводиться в усній формі та перевіряє досягнення результатів навчання, визначених цією освітньою програмою. Програма атестаційного екзамену та критерії оцінювання атестаційного екзамену затверджуються рішенням вченої ради факультету не пізніше ніж 6 місяців до початку атестації та розміщуються на електронній сторінці факультету.

Кваліфікаційна робота бакалавра з психології передбачає розв'язання складної практичної проблеми у сфері психології, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів, характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота перед захистом проходить перевірку на наявність запозичень, відповідно до Порядку проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень

з інших документів (введено в дію наказом ректора № 0204-1/088 від 27.02.2020). Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозитарії університету.

Атестація здійснюється відкрито та публічно. Умова допуску до атестації – повне виконання навчального плану зі спеціальності 053 – психологія.

4. Матриця відповідності загальних та спеціальних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1.	ОК 2.	ОК 3.	ОК 4.	ОК 5.	ОК 6.	ОК 7.	ОК 8.	ОК 9.	ОК 10.	ОК 11.	ОК 12.	ОК 13.	ОК 14.	ОК 15.	ОК 16.	ОК 17.	ОК 18.	ОК 19.	ОК 20.	ОК 21.	ОК 22.	ОК 23.	ОК 24.	ОК 25.	ОК 26.	ОК 27.	ОК 28.	ОК 29.	ОК 30.	ОК 31.	ОК 32.	ОК 33.	ОК 34.	ОК 35.	ОК 36.	ОК 37.	ОК 38.		
Інтегральна компетентність	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 1	+	+						+		+		+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+		+		+	+	+	
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 3							+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+			+	+	
ЗК 4			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		
ЗК 5	+		+	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	
ЗК 6								+		+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+					+	+	+	+	+	
ЗК 7								+		+			+		+	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	
ЗК8			+	+				+					+		+						+	+	+	+	+		+	+												
ЗК 9															+							+	+		+		+		+											
ЗК 10	+									+			+		+	+						+	+					+	+				+		+					
СК 1							+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	
СК 2							+	+	+	+	+		+		+			+		+		+	+	+	+	+	+			+	+					+	+	+	+	
СК 3							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+				+			+	+	
СК 4							+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
СК 5													+	+	+		+				+	+	+	+			+				+				+		+		+	
СК6												+					+				+	+	+	+											+	+	+	+	+	
СК 7								+				+	+	+					+	+	+	+	+	+			+		+					+	+	+	+		+	
СК 8												+		+	+					+		+	+	+		+														
СК 9	+	+						+		+			+	+		+					+	+	+	+		+		+	+				+		+					
СК 10	+	+								+			+	+		+					+	+	+	+		+		+	+						+			+	+	
СК 11	+	+	+	+	+	+				+			+									+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+		+		+	+

	ББ 1.1.	ББ 1.2.	ББ 1.3.	ББ 1.4.	ББ 1.5.	ББ 1.6.	ББ 1.7.	ББ 1.8.	ББ 1.9.	ББ 1.10.	ББ 1.11.	ББ 1.12.	ББ 1.13.	ББ 1.14.	ББ 1.15.	ББ 1.16.	ББ 1.17.	ББ 1.18.	ББ 1.19.
Інтегральна компетентність	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1	+	+	+	+	+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3								+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ЗК 4		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+
ЗК 6							+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+
ЗК 7							+	+						+			+	+	
ЗК8		+	+	+	+	+				+		+	+		+		+	+	+
ЗК 9								+	+	+		+	+		+			+	+
ЗК 10	+	+						+	+	+					+		+	+	+
СК 1								+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 2								+		+		+		+	+	+	+	+	+
СК 3							+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+
СК 4							+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
СК 5									+				+	+	+			+	
СК6										+				+	+			+	+
СК 7								+		+	+	+	+	+	+	+		+	+
СК 8							+			+			+		+	+	+		+
СК 9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+	+	+	+	+
СК 10		+	+	+	+	+		+		+			+	+	+		+	+	+
СК 11		+	+	+	+	+		+	+	+			+		+	+	+	+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1.	ОК 2.	ОК 3.	ОК 4.	ОК 5.	ОК 6.	ОК 7.	ОК 8.	ОК 9.	ОК 10.	ОК 11.	ОК 12.	ОК 13.	ОК 14.	ОК 15.	ОК 16.	ОК 17.	ОК 18.	ОК 19.	ОК 20.	ОК 21.	ОК 22.	ОК 23.	ОК 24.	ОК 25.	ОК 26.	ОК 27.	ОК 28.	ОК 29.	ОК 30.	ОК 31.	ОК 32.	ОК 33.	ОК 34.	ОК 35.	ОК 36.	ОК 37.	ОК 38.	
ПР 1							+	+	+		+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+					+	+		
ПР 2								+	+	+	+		+	+	+		+			+		+	+	+	+	+				+	+					+		+	
ПР 3							+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+			+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+		+
ПР 4							+	+		+		+	+	+	+		+		+			+	+	+					+	+				+	+	+	+	+	+
ПР 5												+	+	+			+				+	+	+	+				+				+			+		+	+	
ПР 6												+		+			+				+		+	+									+		+		+	+	
ПР 7													+	+					+		+		+	+				+						+		+		+	
ПР 8												+				+			+	+	+		+	+									+	+	+		+	+	
ПР 9								+														+	+	+	+	+								+			+	+	
ПР 10	+	+						+		+		+	+		+	+		+				+	+	+	+	+		+	+	+			+					+	
ПР 11																						+	+	+										+					
ПР 12										+			+									+	+	+										+					
ПР 13												+			+					+		+	+	+								+		+					
ПР 14																						+	+	+	+														
ПР 15			+	+	+	+			+	+	+		+		+								+	+	+					+				+	+	+			+
ПР 16												+	+								+	+	+	+		+		+					+			+	+	+	+
ПР 17	+	+								+			+			+							+	+	+				+	+			+						+
ПР 18													+			+							+	+										+					

	ББ 1.1.	ББ 1.2.	ББ 1.3.	ББ 1.4.	ББ 1.5.	ББ 1.6.	ББ 1.7.	ББ 1.8.	ББ 1.9.	ББ 1.10.	ББ 1.11.	ББ 1.12.	ББ 1.13.	ББ 1.14.	ББ 1.15.	ББ 1.16.	ББ 1.17.	ББ 1.18.	ББ 1.19.
ПР 1							+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПР 2							+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+
ПР 3								+	+	+	+	+		+	+		+	+	+
ПР 4								+	+						+	+	+	+	+
ПР 5									+	+		+	+	+				+	+
ПР 6														+	+			+	
ПР 7									+			+	+	+	+			+	
ПР 8									+					+	+			+	+
ПР 9									+									+	
ПР 10	+	+	+	+	+	+		+		+		+		+	+		+		+
ПР 11													+			+			+
ПР 12										+					+	+	+		+
ПР 13								+		+		+		+	+			+	+
ПР 14								+	+	+				+	+				
ПР 15		+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+		+	+	
ПР 16								+		+			+	+	+	+	+	+	+
ПР 17	+	+	+	+	+	+		+		+				+	+		+	+	
ПР 18								+	+				+	+		+	+	+	

Гарант О.И. Ответственный О.И.

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Психологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053-Психологія,
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Психологія посідає чільне місце в системі академічних наук, інтегруючи навколо себе значну кількість навчальних дисциплін, об'єктом вивчення яких є людина та її життєдіяльність. Сьогодні психологія охоплює все більше сфер практичного застосування: психологічні практики стають невід'ємною частиною сучасної системи освіти, культури, економіки, політики, юриспруденції, державного управління, медицини, військової справи та ін.

Факультет психології Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна є першим самостійним факультетом з підготовки психологів, який був відкритий на теренах України. Кваліфікаційний професорсько-викладацький склад факультету у викладацькій діяльності дотримується та розвиває традиції всесвітньо-відомої Харківської психологічної школи.

Рецензована освітньо-професійна програма «Психологія», розроблена провідними фахівцями факультету психології Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, відповідає суспільним та освітнім запитам сьогодення щодо оволодіння теоретичними знаннями та набуття фахових компетентностей майбутніми фахівцями-психологами, пов'язаними зі здатністю розв'язувати наукові та практичні психологічні проблеми у різних сферах професійної діяльності, продовжувати фахову освіту в магістратурі.

В освітньо-професійній програмі визначені інтегральні, загальні та фахові компетентності спеціальності, чітко описані програмні результати навчання, які повністю відповідають завданням освітньо-професійної програми. Перелік та обсяг нормативних і вибіркокових дисциплін збалансований, має логічну послідовність та забезпечує відповідність

програмних результатів навчання запитам сучасного суспільства та потенційних роботодавців.

Запропонована освітньо-професійна програма «Психологія» на здобуття освітнього рівня «бакалавр» спрямована на формування загально-професійних компетентностей, що базуються на вивченні загально-теоретичних, методологічних основ психології, а також формуванні професійних навичок. Саме успішне виконання вимог цієї програми є базою для подальшого навчання за освітнім рівнем «магістр».

Рецензент:

Завідувач кафедри психології
Полтавського національного педагогічного
Університету імені В. Г. Короленка
доктор психологічних наук, професор К. В. Седих

Handwritten signature

**Рецензія
на освітньо-професійну програму «Психологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053-Психологія,
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки**

У сучасному світі стрімко зростає запит на фахівців у сфері психології. Суспільний запит на фахівців психологів у сучасному соціумі обумовлений трансформаційними процесами, які є проявом об'єктивної реальності сьогодення. Саме вони наголошують на необхідності формування тих компетенцій сучасного фахівця-психолога, які дозволяють йому успішно вирішувати професійні завдання.

Рецензована освітньо-професійна програма «Психологія», розроблена кваліфікаційним професорсько-викладацьким складом факультету, спрямована на формування теоретичних знань щодо наукових уявлень про природу психіки та закономірностей функціонування психічних явищ, а також здатності до застосування цих знань в умовах майбутньої професійної діяльності.

Програма містить достатній перелік компетентностей загального та фахового спрямування, що засвідчують її відповідність сучасному стану розвитку психологічної науки та практики. Заплановані програмні результати навчання передбачають уміння вирішувати соціально-економічних проблем суспільства при активному включенні у цей процес кожної особистості. Основним завданням, яке вирішують психологи-професіонали, спрямоване на самовизначення та самореалізацію особистості з урахуванням її індивідуальних особливостей.

Компоненти запропонованої освітньо-професійної програми «Психологія» пропорційно розподілені між обов'язковими та вибірковими, обов'язкові компоненти логічно взаємопов'язані, охоплюють найбільш значимі напрямки психологічної науки та практики й відповідають вимогам програмних компетентностей.

Рецензована освітньо-професійна програма «Психологія» є фаховою та зваженою, відповідає загальним стандартам підготовки психологів та може виступати запорукою гідного продовження традицій психологічної освіти в Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна.

Рецензент:

ВІРНА Ж.П.

доктор психологічних наук, професор,
декан факультету психології та соціології
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

**Рецензія
на освітньо-професійну програму «Психологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053-Психологія
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки**

Трансформаційні процеси у сучасному суспільстві ставлять перед психологічною наукою нові виклики. Психологи-фахівці займають провідне місце в забезпеченні суспільного здоров'я, вирішенні виробничих питань, супроводі навчального процесу на різних рівнях освіти, тощо. Зміна медичної моделі розуміння інвалідності на соціальну модель, яка передбачає орієнтацію на усунення бар'єрів в повній та ефективній участі людей із інвалідністю у суспільному житті, сформувала запит на фахову психологічну підтримку і в сфері інклюзії.

Навчання за рецензованою освітньо-професійною програмою «Психологія» ґрунтується на принципах толерантності, людино-орієнтованості, поваги до особистості, враховує мультикультурність та різноманіття сучасного суспільства. Програма передбачає викладання комплексу дисциплін, який забезпечує універсальну підготовку психолога-фахівця. Успішне засвоєння матеріалу дає можливість сформувати компетентності всіх необхідних рівнів: інтегральні, загальні та спеціальні (фахові, предметні). Освітньо-професійна програма надає змогу оволодіти як загально-науковими знаннями, так і професійними навичками психодіагностики, психокорекції, консультування, роботи із вразливими групами населення тощо.

Виконання освітньо-професійної програми «Психологія» на здобуття освітнього рівня «бакалавр» забезпечує готовність та науково-практичну базу до володіння освітнім рівнем «магістр».

Рецензент:

Президент ГО «ДІТИ ІНСПОРТ»

 Ю.Б. Яценко

**Рецензія
на освітньо-професійну програму «Психологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053-Психологія
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки**

Психологія має багатогранні зв'язки із природничими, медичними, суспільними, педагогічними, філософськими науками тощо. Сучасні тенденції розвитку суспільства визначають загальне спрямування на інтеграцію психологічних знань в різні сфери життєдіяльності людини. Одне із особливо важливих місць психологія посідає в системі освіти, забезпечуючи через психологічні служби підтримку освітнього процесу на різних рівнях.

Факультет психології, який сформовано на базі всесвітньо-відомої Харківської школи психології, має майже двадцятирічну історію та вже багато років є флагманом у підготовці психологів-фахівців на теренах України. Випускники факультету психології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна роблять значний внесок в розбудову українського суспільства, мають стабільно високу оцінку серед роботодавців.

Рецензована освітньо-професійна програма «Психологія», розроблена провідними спеціалістами професорсько-викладацького складу факультету психології, та відповідає сучасним науковим та освітнім критеріям. Програма забезпечує як високий рівень теоретичної підготовки, так і здобуття фахових компетенцій необхідних для практичної діяльності психолога. Завдання освітньо-професійної програми пов'язані із формуванням чітко визначених компетентностей спеціальності та із програмними результатами, що досягається збалансованістю нормативних та вибіркових дисциплін. Успішне виконання освітньо-професійної програми «Психологія» на здобуття освітнього рівня «бакалавр» забезпечує як професійну діяльність у сфері психології, так і підготовку до оволодіння освітнім рівнем «магістр».

Рецензент:

Директор ТОВ Школа «Гравітація»

кандидат біологічних наук

Стрельченко К.В.

Рецензія

**на освітньо-професійну програму «Психологія»
першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 053-Психологія,
галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки**

Сучасна психологія є розгалуженою системою теоретичних та прикладних дисциплін, глибоко інтегрованих із багатьма науками. Значущість рецензованої програми актуалізується дослідженнями та управлінням складними соціальними, політичними, економічними процесами, що відбуваються у світі, а також суспільним запитом на фахівців-психологів на ринку праці, попитом на гуманітарні навички (творчість, спілкування тощо). До того ж необхідність збереження психічного здоров'я фахівців сучасних кампаній та створення вітчизняних медичних центрів із штатними психологами набуває все більшої ваги. За таких умов посилюється потреба у формуванні особистості компетентного сучасного фахівця-психолога, спроможного успішно вирішувати професійні завдання.

Вважаємо, що на основі запропонованої освітньо-професійної програми можливо організувати підготовку фахівців-бакалаврів за спеціальністю 053-Психологія на базі Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

Цінним вважаємо той факт, що серед розробників програми – висококваліфіковані представники професорсько-викладацького складу факультету психології, який розвиває традиції всесвітньовідомої Харківської психологічної школи.

Освітньо-професійна програма «Психологія» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 053-Психологія є актуальною у контексті суспільних і освітніх запитів сьогодення й уможливорює формування здатності майбутніх фахівців розв'язувати наукові та практичні психологічні проблеми у різних галузях професійної діяльності, а також продовжувати фахову освіту в магістратурі.

Рецензентка:

завідувачка кафедри педагогіки і психології

ІКСФ НФАУ, кандидатка педагогічних наук,

доцентка

Т. Лутаєва
О. Т. Грисенко

Тетяна ЛУТАЄВА